

O UŻYCIU TAKTYCZNYCH DESANTÓW POWIETRZNYCH I GRUP DESANTOWO-SZTURMOWYCH

ppłk dr Wojciech WIĘCEK
Akademia Obrony Narodowej

Abstract

Wooded-lake area is a relatively challenging for troops, since its distinctive character causes the necessity to employ specific tactics. A number of obstacles on a given ground and low road density contribute to limited operational mobility and the necessity of fighting in opposite and often remote directions while equally employing helicopters to a large extent. Therefore, both planning and establishment of military activities on wooded-lakes areas create a favorable opportunity to employ unconventional tactics, develop the initiative, and stimulate various activities.

The data included in the study presented hereby was verified in the course of the military rehearsals held at the National Defense University in years past, the scenarios of which were located in the Masurian Lake District. Not only did the above-mentioned fact enable the exploration of the crucial aspects affecting the operations of helicopter-borne combat assaults and air assault task forces in the circumstances, but it also helped to identify the challenges faced by such elements of combat formations carrying out both offensive and defensive activities on wooded-lake terrain.

In the author's point of view, the conclusions drawn may be as well employed in the processes of planning and fighting in more convenient area's conditions.

Key words – wooded-lake area, helicopter-borne combat assault, air assault task force

Specyfika terenu leśno-jeziornego¹, wyrażająca się głównie obniżeniem możliwości manewrowych wojsk, wymusza poszukiwanie rozwiązań służących przezwyciężeniu tego ograniczenia. Doświadczenia z minionych konfliktów zbrojnych

---

¹ W dokumentach doktrynalnych z końca XX wieku, warunkiem determinującym uznanie terenu za leśno-jeziorny było występowanie na całej jego powierzchni (lub większej jej części) lasów i jezior. Z kolei w obecnie obowiązującym Regulaminie, wyróżniono tylko teren leśny, zdefiniowany jako całkowicie pokryty lasami lub taki, którego przeważająca część jest leśna, a ruch pojazdów w większości ogranicza się do dróg, przesiek i duktów, powodujących potrzebę stosowania innej taktyki niż w terenie otwartym. Zob. *Regulamin działań wojsk lądowych*, DWLąd., Warszawa 2008, s. 193.

oraz wnioski z prowadzonych ćwiczeń wskazują na to, że zasadniczy wpływ na zwiększenie mobilności wojsk, a co za tym idzie podniesienie ich zdolności manewrowych mieć będzie szerokie stosowanie śmigłowców, nie tylko ze względu na ich możliwości ogniowe, ale również transportowe.

Teren lesisto-jeziorny sprzyja użyciu śmigłowców, ponieważ jego specyfika umożliwia wykonywanie lotów na małych wysokościach oraz generuje przeciwnikowi wiele trudności w organizacji przedsięwzięć obrony przeciwlotniczej. Dotyczy to zarówno prowadzenia działań obronnych jak i zaczepnych. Użycie śmigłowców znacznie zniweluje ograniczenia manewru, dzięki ich zastosowaniu możliwe będzie szybkie przemieszczanie wojsk, rozpoznanie, wsparcie ogniowe, minowanie oraz ewakuacja.

Doświadczenia z minionych konfliktów zbrojnych oraz wnioski z przeprowadzonych ćwiczeń wskazują na to, że w zapewnieniu wysokiego tempa natarcia w terenie lesisto-jeziornym dużą rolę odgrywa m.in. tworzenie i właściwe wykorzystanie dodatkowych elementów ugrupowania bojowego, takich jak taktyczny desant powietrzny (TDP) oraz grupa desantowo-szturmowa (GDSz)². Podobnie w obronie, sposobem na przenoszenie wysiłku na inne kierunki jest organizowanie takich elementów ugrupowania bojowego.

W rozważanym terenie występować będzie jednak wiele ograniczeń w desantowaniu wojsk. Środki obrony przeciwlotniczej przeciwnika rozmieszczane będą zazwyczaj na polanach oraz w rejonach przesmyków³ między jeziorami, stąd duże znaczenia nabierze podział desantowanych sił na mniejsze grupy, wykorzystujące podczas przelotu sprzyjające warunki terenowe.

Rejony dogodne do wysadzania desantów będą z reguły dozorowane przez przeciwnika. Wymusza to ich właściwe rozpoznanie oraz poszukiwanie rozwiązań umożliwiających uzyskanie zaskoczenia i minimalizację strat. Niekiedy konieczne będzie desantowanie wojsk w mniej dogodnych rejonach, np. na płytkich brzegach jezior czy w przesiekach i duktach leśnych. Skryte podejście w rejon wysadzenia desantu będzie wykonywane poniżej linii drzew, przy wykorzystaniu koryt rzek, tafli jezior czy dróg i przesiek. Bariętrudniącą działanie śmigłowców może

² **Taktyczny desant powietrzny (TDP)** organizuje się, gdy oddział dysponuje wysiłkiem LWL. Poprzez czasową obronę newralgicznych obiektów terenowych może on dezorganizować sprawne podejście przeciwnika do linii wejścia do walki. Celem działania TDP w obronie może być: dezorganizowanie podejścia i rozwinięcia wojsk przeciwnika, niszczenie newralgicznych elementów ugrupowania bojowego, utrudnianie manewru drugich rzutów i odwodów, dezorganizowanie pracy pododdziałów i urzędzeń logistycznych oraz niszczenie ważnych obiektów które pozostały na obszarze opanowanym przez nacierającego. Celem działania TDP w natarciu jest opanowywanie i utrzymanie do czasu podejścia sił głównych określonych rubieży i obiektów. **Grupa desantowo-szturmowa (GDSz)** może być zorganizowana przez oddział po spełnieniu warunków podobnych do wskazanych powyżej. Zadaniem GDSz będzie niszczenie określonych elementów ugrupowania bojowego przeciwnika, np. stanowisk dowodzenia, metodą szturmową powietrzną. Oddział będzie organizował GDSz w sile do wzmocnionej kompanii. Element ten po wykonaniu zadania wraca w ugrupowanie wojsk własnych.

³ Przesmyk definiowany jest jako: *wąskie, ciasne przejście; wąski pas ładu między dwoma obszarami wodnymi*. *Mały słownik języka polskiego*, PWN, Warszawa 1989, s. 658.

okazać się występowanie pożarów i wiążące się z nimi zadymienie, które będzie ograniczało widoczność. Zaprezentowane powyżej treści wskazują na to, że w terenie lesisto-jeziornym działania w wymiarze powietrzno-lądowym powinny być realizowane mniejszymi pododdziałami niż w warunkach normalnych⁴.

Użycie taktycznych desantów powietrznych w terenie lesisto-jeziornym wpływa na uzyskanie zdolności do jednoczesnego oddziaływania na całą głębokość ugrupowania przeciwnika. Zwiększa ruchliwość, siłę uderzenia oraz podnosi możliwości manewrowe wojsk. W określonych sytuacjach ich wykorzystanie może w pewnym sensie rekompensować niedostatek posiadanych sił i środków, dzięki możliwości szybkiego przenoszenia wysiłku na zagrożone kierunki.

Taktyczne desanty powietrzne mogą być organizowane z pododdziałów wojsk lądowych, a środkiem ich przemieszczenia do rejonu działań będą śmigłowce⁵. W określonych uwarunkowaniach TDP może być tworzony na bazie doraźnie przygotowanego pododdziału zmechanizowanego (zmotoryzowanego), który w tego typu działaniach nie wykorzystuje swoich etatowych środków transportu. Głównym celem działania tego elementu ugrupowania bojowego będzie zapewnienie siłom głównym dogodnych warunków do realizacji kluczowych zadań. Oznacza to, że TDP działa na kierunku pomocniczym, dążąc do ułatwienia realizacji zadań przez wojska walczące w punkcie ciężkości lub na kierunku głównego wysiłku.

Na organizację taktycznego desantu powietrznego rzutują m.in. uwarunkowania takie jak:

- liczba śmigłowców możliwych do wykorzystania,
- stopień przygotowania żołnierzy,
- sposób przerzutu w ugrupowanie przeciwnika (jednocześnie lub kolejno),
- miejsce lądowania w stosunku do obiektu ataku (na obiekt, w pobliżu obiektu),
- stopień usamodzielnienia desantu (działa samodzielnie lub z innymi desantami),
- mobilność desantu po opuszczeniu śmigłowców (pieszo, na pojazdach przerzuconych w rejon walki).

Na działanie desantu wpływać będzie wiele czynników wewnętrznych (to, czym dysponuje wykonawca) oraz zewnętrznych (niezależnych od wykonawcy, a wpływających na jego działanie). Do pierwszej grupy zalicza się stan i możliwości posiadanych sił i środków, natomiast do drugiej: działanie przeciwnika, warunki

⁴ A. Bujak, *Działania bojowe w specyficznych środowiskach na obszarze kraju. Rozprawa habilitacyjna*, AON, Warszawa 2000, s. 208.

⁵ Do składu TDP konieczne będzie włączenia nawigatorów z Taktycznego Zespołu Kontroli Obszaru Powietrznego (TZKOP), wyposażonych w różnego rodzaju wskaźniki laserowe wskazujące cele wiązką lasera widoczną „gołym okiem” w dzień i w nocy (np. Green Beam III), laserowe lornetki-dalmierze automatycznie określające odległość i azymut do celu (np. Vector 21 NITE), urządzenia do obrazowania celów widzianych przez pilota samolotu lub śmigłowca (np. urządzenie o nazwie Rover 5 Handheld, przekazujące obraz w czasie rzeczywistym ze statku powietrznego do żołnierza naprowadzającego ten statek) oraz niezbędne środki łączności.

ki terenowe, zamiar położonego, działanie i zadania sąsiadów, warunki atmosferyczne, porę roku i doby oraz sytuację skażeń⁶.

Warunki występujące w terenie lesisto-jeziornym będą oddziaływać na użycie i działanie TDP przynajmniej w dwóch płaszczyznach⁷:

1. Przygotowania i przeprowadzenia desantu (załadunek, przelot i lądowanie, wyładunek).

2. Działania desantu po lądowaniu.

Jak zaakcentowano wcześniej, teren lesisto-jeziorny będzie „wymuszał” organizowanie i wykorzystywanie taktycznych desantów powietrznych. Rejony ich załadowania należy organizować w miejscach minimalizujących skutki ewentualnych uderzeń ogniowych przeciwnika. Trasy i profile przelotu powinno się wytyczać nad terenem trudno dostępnym (lasy, obszary podmokłe i zabagnione) i przez dobrze widoczne z powietrza obiekty terenowe (kanały, ciek wodne itp.), ułatwiające orientację oraz zapewniające rozpoznanie rejonu desantowania (lądowiska). Trasa przelotu śmigłowców z rejonu załadowania do rejonu desantowania powinna zapewnić maskowanie, zaangażowanie jak najmniejszych sił zabezpieczenia oraz gwarantować bezpieczeństwo przelotu desantu, którego wyrazem jest m.in.⁸:

- lot na małych wysokościach (30–50 m), zwłaszcza w kierunku rubieży styczności bojowej wojsk i nieoczekiwane pojawienie się nad ugrupowaniem przeciwnika;

- przekroczenie linii kontaktu bojowego wojsk nad odcinkami nie obsadzonymi przez środki ogniowe przeciwnika w czasie zsynchronizowanym z działalnością ogniową lotnictwa taktycznego oraz wojsk raketowych i artylerii;

- uzyskanie jak największej prędkości lotu;

- wykorzystanie naturalnych zasłon terenowych i warunków atmosferycznych oraz pory doby (mgła, mżawka, noc);

- stosowanie zasłon dymnych.

W terenie trudno dostępnym desant może być zmuszony do lądowania rozproszonego, małymi grupami oddalonymi od siebie i w pewnej odległości od obiektu działania. Będzie się to wiązać z koniecznością pokonania przez siły desantu znacznych odległości pieszo, a w wypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych dotarcie do zaplanowanego rejonu znacznie się wydłuży. Taka sytuacja będzie sprzyjać wykryciu i zniszczeniu desantu przez przeciwnika już na drogach podejścia. Dlatego trasa przemarszu powinna zapewniać zarówno odpowiednie maskowanie jak i możliwość zorganizowania odpoczynku.

Wynikają z tego jednak również pewne korzyści. Przede wszystkim w terenie lesisto-jeziornym możliwość rozmieszczenia wojsk i środków ogniowych przeciwnika będzie w wielu miejscach ograniczona, co wpłynie na uzyskanie zaskoczenia.

⁶ B. Sikorski, *Współczesne desanty powietrzne. Materiał studyjny*, AON, Warszawa 1997, s. 11.

⁷ S. Koziej, W. Łaski, R. Sznajder, *Teren i taktyka*, WMON, Warszawa 1980, s. 110.

⁸ *Taktyka lotnictwa wojsk lądowych. Podręcznik*, Dowództwo Wojsk Lotniczych, Poznań 1983, s. 95.

Po drugie, dekoncentracja sił w rejonie obiektu wpłynąć będzie na wprowadzenie przeciwnika w błąd co do punktu ciężkości działań desantu. Z kolei w sytuacji desantowania bezpośrednio na obiekt, konieczne będzie silne wsparcie ogniowe prowadzone również ze śmigłowców, w celu zniszczenia zasadniczych sił przeciwnika w rejonie opanowywanego obiektu. Schemat przerzutu desantu do rejonu działania przedstawiono na rys. 1.

Opracowanie własne.

Rys. 1. Schemat przerzutu desantu do rejonu działania

Pomimo faktu, iż TDP wzmacnia się artylerią do strzelania z zakrytych stanowisk ogniowych oraz środkami przeciwpancernymi, posiada on dużo mniejszy potencjał od tego, którym dysponuje podczas działania w ugrupowaniu wojsk własnych oraz mniejszą „mobilność lądową”. Dlatego najdogodniejszym rejonem do działania desantu jest teren zakryty, utrudniający masowe użycie i manewr czołgów oraz pojazdów opancerzonych. Wydajność desantu będzie wówczas wzrastać w wypadku realizacji zadania innego niż trwałe utrzymywanie określonego obiektu.

tu⁹. Natomiast w wycinkach terenu łatwo dostępnego, powodzenie TDP uzależnione będzie od terminowego połączenia się go z oddziałem wydzielonym lub oddziałem obejścia.

Doświadczenia historyczne oraz wnioski z przeprowadzonych ćwiczeń wskazują na to, że celem szczegółowym działania taktycznego desantu powietrznego może być¹⁰:

- zdobycie lub zajęcie ważnych obiektów w głębi obrony przeciwnika i utrzymanie ich do czasu podejścia nacierających od czoła wojsk własnych,
- niszczenie wybranych obiektów na tyłach przeciwnika,
- dezorganizowanie działania wybranych elementów ugrupowania bojowego przeciwnika.

Za opłacalne obiekty oddziaływania taktycznego desantu powietrznego w terenie lesisto-jeziornym można uznać dogodnie do obrony niewielkimi siłami, małe rejonny kanalizujące ruch wojsk. Taktyczny desant powietrzny może być więc wykorzystywany do opanowania ważnych rubieży, mostów, przesmyków między jeziorami, ciałnin¹¹ oraz węzłów dróg i utrzymania ich do czasu podejścia wojsk własnych, a także zniszczenia ważnych dla przeciwnika obiektów (środków rakietowo-artyleryjskich, śmigłowców na lotniskach, urzędzeń logistycznych, środków walki elektronicznej i innych), jak również oddziaływania na określony element ugrupowania bojowego wrogich sił (np. walka z oddziałami wydzielonymi przeciwnika, blokowanie i opóźnianie podejścia). Desant może być także wysadzony w celu wymuszenia na przeciwniku określonego działania, np. zmiany stanowiska dowodzenia lub urzędzeń logistycznych, dezorganizacji obrony przeciwlotniczej oraz niszczenia urzędzeń i obiektów komunikacyjnych. W niektórych sytuacjach, sama możliwość pojawienia się desantu w ugrupowaniu przeciwnika będzie go zmuszała do zdwojenia uwagi oraz utrzymywania w stałej gotowości odwodów przeciwdesantowych¹².

Planując wyposażenie TDP, należy zawsze brać pod uwagę ograniczone możliwości transportowe śmigłowców. Do przerzutu wzmocnionej kompanii potrzeba 10 śmigłowców Mi-8. Z kolei siły wzmoczonego batalionu mogą być przerzucone wysiłkiem 40 śmigłowców Mi-8. Każdorazowo należy przyjmować zasadę, że na pięć śmigłowców transportowych powinien przypadać przynajmniej jeden śmigło-

⁹ Ocenia się, że TDP w sile batalionu może samodzielnie utrzymywać zdobyty obiekt w czasie 3–4 godzin, lub prowadzić działania manewrowe w czasie 6–8 godzin. Dla TDP w sile kompanii, czas ten będzie odpowiednio krótszy. Zob. M. Huzarski, W. Kaczmarek, *Działania taktyczne batalionu*, AON, Warszawa 1995, s. 29.

¹⁰ B. Sikorski, *Współczesne desanty powietrzne. Materiał studyjny*, AON, Warszawa 1997, s. 14.

¹¹ Ciałnina to wąskie, trudno dostępne przejście między dwiema przeszkodami terenowymi, takimi jak las, jezioro, bagno, góry itp. Por. *Mała Encyklopedia Wojskowa*. Tom I, Warszawa 1967, s. 252.

¹² A. Prokop, *O roli taktycznego desantu powietrznego w działaniach zaczepnych*, *Myśl Wojskowa* nr 3/1988, s. 13.

wiec osłony¹³. Dlatego też planujący działanie TDP w sile batalionu należy dysponować minimum 48 śmigłowcami (40 śmigłowców Mi-8 i minimum 8 śmigłowców Mi-24W lub Mi-24D)¹⁴.

Działanie TDP prowadzone będzie w trzech etapach: załadowanie desantu do śmigłowców, przelot do rejonu działań oraz lądowanie i prowadzenie walki. Wynika z tego, że działanie tego elementu ugrupowania bojowego, poza załadowaniem na środki transportu realizowane będzie w ugrupowaniu przeciwnika, w znacznym oddaleniu od własnych sił głównych. Desantowi wyznacza się zasadnicze i zapasowe rejony załadowania, pasy przelotu oraz rejony desantowania, w których określa się jedno lub kilka lądowisk dla śmigłowców.

Pierwszy etap realizuje się w rejonach załadowania, odpowiednio oznaczonych i rozmieszczonych w miarę możliwości poza zasięgiem oddziaływania artylerii przeciwnika. Siły przeznaczone do desantowania dzieli się na zgrupowania i zespoły przewidziane do załadowania na poszczególne środki transportowe. W pierwszej kolejności załadowuje się sprzęt i środki materiałowe a następnie żołnierzy.

Na trasie przelotu, przyjmuje się odpowiednie ugrupowanie śmigłowców transportowych i osłony. Trasa przemieszczenia desantu powinna być wyznaczona w pasie utrudniającym przeciwnikowi prowadzenie ognia do śmigłowców oraz umożliwiającym dokładne wyjście na lądowiska w rejonie desantowania. Konieczne jest także wcześniejsze obezwładnienie środków obrony przeciwlotniczej przeciwnika na trasie przelotu, poprzez oddziaływanie artylerii i lotnictwa. Przed lądowaniem, śmigłowce osłony niszczą wykryte środki przeciwnika a śmigłowce transportowe osiągają rejon desantowania. Wysadzona kilka minut wcześniej grupa ubezpieczająca lądowanie¹⁵ oznakowuje lądowiska, po czym zabezpiecza desantowanie kolejnych rzutów. Siły główne desantuje się pod osłoną lotnictwa i śmigłowców szturmowych. Po opuszczeniu śmigłowców, w pierwszej kolejności organizuje się system obrony przeciwlotniczej i przeciwśmigłowcowej, a następnie rozładowuje sprzęt i środki materiałowe. Po zakończeniu rozładunku śmigłowce wyruszają w trasę powrotną a siły desantu zbierają się w wyznaczonych rejonach i osiągają gotowość do działania.

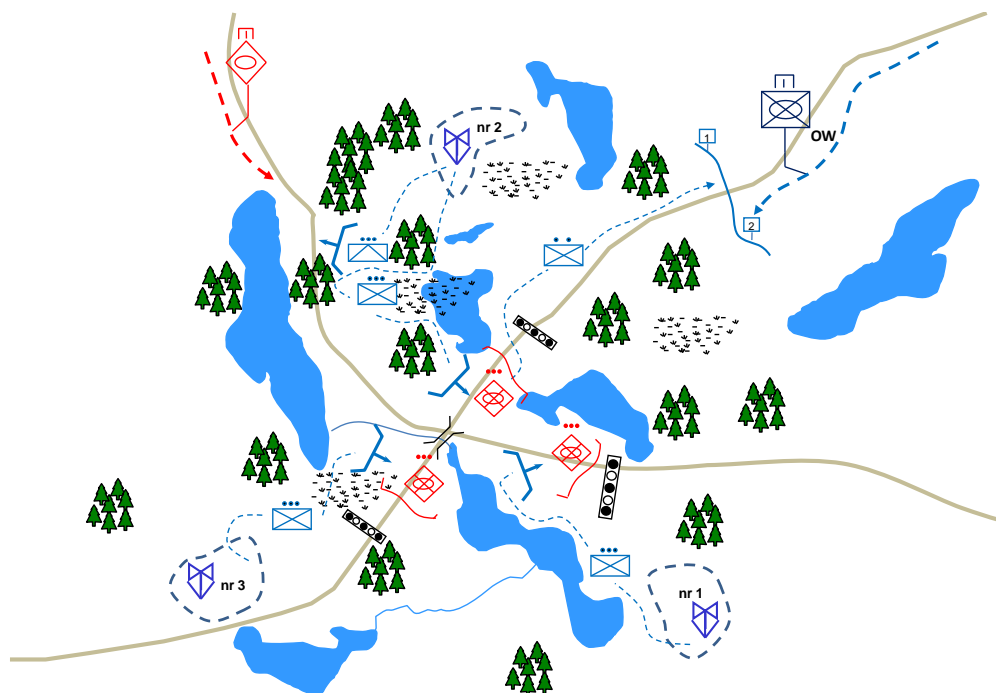
¹³ Problem ten rozwiąże wprowadzenie do wyposażenia wojsk lądowych śmigłowców wielozadaniowych – transportowych, przeznaczonych do realizacji zadań w zakresie wsparcia ogniowego walczących wojsk, transportu uzbrojonych pododdziałów wraz z wyposażeniem, ratownictwa i ewakuacji. Śmigłowce te mają posiadać zdolność do transportowania w warunkach bojowych 13 żołnierzy desantu lub uzbrojenia (artyleryjskiego i raketowego) o masie 3500 kg. Będą one występować w wersjach: wsparcia bojowego, bojowego poszukiwania i ratownictwa, ewakuacji medycznej oraz rozpoznania chemicznego i inżynierskiego. Do 2036 roku siły zbrojne RP mają otrzymać 90 takich śmigłowców. A. Grela, *Kierunki...*, wyd. cyt., s. 64–65.

¹⁴ M. Kubinski, *Batalion jako taktyczny desant powietrzny. Wykład*, AON, Warszawa 2005 (materiał w zbiorach autora).

¹⁵ Zasadne jest, aby grupa ubezpieczająca posiadała w swoim składzie pododdział przeciwlotniczy wyposażony w przenośne środki do zwalczania celów powietrznych, nawigatora TZKOP oraz pododdział rozpoznania inżynierskiego.

Wnioski z przeprowadzonych ćwiczeń oraz konfliktów zbrojnych wskazują na to, że po wylądowaniu TDP może prowadzić natarcie z ograniczonym celem, bronić się lub organizować zasadzki. Niewykluczone jest także prowadzenie boju spotkaniowego. Stąd przyjmuje się, że ugrupowanie bojowe desantu składać się będzie z następujących elementów: rzutu osłony, którego zadaniem będzie ubezpieczenie rejonu działania przed niespodziewanym uderzeniem przeciwnika, rzutu wsparcia ogniowego, wspierającego działanie pozostałych elementów i rzutu szturmowego (sił głównych desantu) złożonego z kilku grup szturmowych, wykonującego uderzenie na wyznaczony obiekt.

Po opanowaniu wskazanego obiektu (rubieży), desant łączy się z oddziałem wydzielonym (oddziałem obejścia) na wyznaczonej rubieży spotkania i kontynuuje wykonywanie zadania do czasu podejścia sił głównych¹⁶. Istotę działania TDP w sile wzmocnionej kompanii przedstawiono na rys. 2.

Opracowanie własne

Rys. 2. Działanie TDP w sile wzmocnionej kompanii w terenie lesisto-jeziornym

¹⁶ T. Wójcik, *Rozważania o współczesnym natarciu*, WMON, Warszawa 1986, s. 150–153.

Zdaniem niektórych teoretyków wojskowych, planowanie użycia TDP w sile batalionu, którego celem będzie opanowanie i utrzymanie przez kilka godzin ważnych obiektów w ugrupowaniu przeciwnika będzie bardzo ryzykowne, a rezultat takiego działania w porównaniu z nakładem sił i środków może okazać się nieopłacalny¹⁷. Desant w sile batalionu, jest mało manewrowy i może być łatwo wykryty przez przeciwnika. Jego organizacja wymaga także większych nakładów logistycznych i koordynacyjnych. Dlatego na szczeblu oddziału uzasadnione jest organizowanie i wykorzystywanie desantów w sile do wzmocnionej kompanii.

W rozpatrywanym terenie dużą rolę w osiągnięciu celu działania odgrywać będą także grupy desantowo-szturmowe, organizowane na zasadach podobnych jak opisane powyżej, z tą różnicą, że tworzą je pododdziały wojsk aeromobilnych. Angażowanie w walkę takich grup będzie wydatnie podnosić skuteczność walczących wojsk. Grupy desantowo-szturmowe mogą niszczyć ważne obiekty w ugrupowaniu przeciwnika metodą szturm powietrznego (bez desantowania wojsk, poprzez rażenie ogniem śmigłowców bojowych i broni strzeleckiej desantu) lub szturm lądowo-powietrznego (desantowaniu przy wsparciu ogniem śmigłowców bojowych). Po zniszczeniu obiektu grupa desantowo-szturmowa powraca do ugrupowania wojsk własnych lub przechodzi do wykonania kolejnego zadania.

Doświadczenia historyczne oraz wnioski z prowadzonych ćwiczeń wskazują na to, że w skład GDSz w sile kompanii powietrznodesantowej (szwadronu kawalerii powietrznej), które stanowią rdzeń pododdziału, powinny dodatkowo wchodzić¹⁸:

- do plutonu moździerzy;
- do plutonu przeciwpancernego;
- do drużyny saperów;
- 3–4 chemików – zwiadowców;
- 9–12 śmigłowców Mi-8, do transportu wymienionych sił i środków;
- dwa–trzy klucze śmigłowców Mi-24D (W), do osłony podczas przelotu i wsparcia ogniowego w czasie wykonywania zadań;
- 1–2 klucze śmigłowców uzbrojonych w środki przeciwpancerne, do rozpoznania i dozowania obszaru, w którym będą realizowane działania.

Ugrupowanie bojowe grupy desantowo-szturmowej może składać się z: rzutu szturmowego, rzutu wsparcia ogniowego, rzutu osłony oraz odwodu. Taka struktura sił powinna zapewnić uzyskanie wysokiej skuteczności działań, jednak głównymi wyznacznikami tworzenia ugrupowania bojowego będą: rodzaj zadania, sytuacja operacyjno-taktyczna, działanie przeciwnika oraz dostępność posiadanych sił

¹⁷ M. Huzarski, *Zagadnienia taktyki wojsk lądowych*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 1999, s. 77, oraz A. Bujak, R. Chrobak, *Uwarunkowania działań powietrzno-lądowych w terenie lesisto-jeziornym*, AON, Warszawa 2001, s. 122.

¹⁸ S. Gwiżdż, R. Szymański, *Wykorzystanie grup desantowo-szturmowych w obronie*, Myśl Wojskowa nr 4/1990, s. 23.

i środków. Czas walki GDSz zależeć będzie od jej składu, możliwości bojowych, stopnia oddziaływania przeciwnika, głębokości desantowania oraz tempa działania wojsk.

Użycie taktycznych desantów powietrznych oraz grup desantowo-szturmowych w terenie lesisto-jeziornym będzie bardzo częstym zjawiskiem. Dlatego podczas planowania i organizowania walki w takim terenie, wiele uwagi należy poświęcić zdolności do przeciwdziałania poczynaniom tych elementów ugrupowania bojowego przeciwnika. Przedsięwzięcia takie funkcjonują w teorii problemu pod pojęciem obrony przeciwdesantowej, definiowanej jako zamierzony lub wymuszony rodzaj działań prowadzonych w celu udaremnienia lub odparcia uderzeń desantu przeciwnika, zadania mu maksymalnych strat oraz utrzymania zajmowanego rejonu (pozycji, obiektu)¹⁹. Obejmuje ona działania zgrupowań specjalnie wydzielonych wojsk, przygotowanych do działania jako przeciwdesanty, zaplanowane uderzenia lotnictwa oraz zorganizowany system ognia i zapór przeciwdesantowych w rejonach prawdopodobnego wysadzenia desantów²⁰.

Na podstawie treści przedstawionych w niniejszym artykule można skonstatować, że:

- podczas prowadzenia działań bojowych w terenie lesisto-jeziornym, desanty powietrzne oraz grupy desantowo-szturmowe będą odgrywać znaczącą rolę w osiągnięciu celów tych działań,
- powszechność stosowania desantów wymagać będzie wysokiego poziomu gotowości do ich zwalczania,
- w związku ze wzrostem możliwości bojowych wojsk, w przyszłości desanty powietrzne w terenie lesisto-jeziornym będą zasadniczo realizowane siłami do wzmocnionej kompanii,
- prowadzenie działań w trzecim wymiarze będzie przedsięwzięciem skomplikowanym, do którego predysponowane są wojsk aeromobilne, a nie doraźnie tworzone zespoły na bazie pododdziałów piechoty,
- istotnym czynnikiem wpływającym na wykonanie zadania przez TDP oraz GDSz będzie wsparcie udzielane przez przełożonego oraz inne elementy ugrupowania bojowego.

Teren lesisto-jeziorny wybitnie ogranicza manewr wojsk. Tę niedogodność można zniwelować tylko poprzez przeniesienie działań w trzeci wymiar. Prze-strzenny charakter walki na lądzie oraz nieciągła linia kontaktu bojowego walczących stron będą ułatwiać przenikanie rzutu powietrznego w ugrupowanie przeciwnika i realizowanie tam szeregu zadań, od wykonania których zależeć będzie uzyskanie powodzenia przez siły główne. To właśnie umiejętność błyskawicznego

---

¹⁹ B. Sikorski, *Zwalczanie desantów powietrznych przez dywizję zmechanizowaną*, Warszawa 1999, s. 9.

²⁰ W. Krauz, *Zadania odvodu przeciwdesantowego w obronie*, Myśl Wojskowa nr 6/1993, s. 81.

wykorzystania sukcesów wojsk przemieszczanych w rejon działań drogą powietrzną przez siły działające na lądzie będzie warunkiem uzyskania tak pożądanego we współczesnych działaniach taktycznych efektu synergii.

ON THE EMPLOYMENT OF HELICOPTER-BORNE COMBAT ASSAULT AND AIR ASSAULT TASK FORCES IN OPERATIONS CARRIED OUT IN WOODED-LAKE AREAS

Abstract

A wooded-lake area is relatively challenging for troops, since its distinctive character causes the necessity to employ specific tactics. A number of obstacles on a given ground and low road density contribute to limited operational mobility and the necessity of fighting in opposite and often remote directions while equally employing helicopters to a large extent. Therefore, both planning and the establishment of military activities on wooded-lakes areas creates a favorable opportunity to employ unconventional tactics, develop the initiative, and stimulate various activities.

The data included in the study presented here was verified in the course of the military exercises held at the National Defense University in years past, the scenarios of which were located in the Masurian Lake District. Not only did the above-mentioned fact enable the exploration of the crucial aspects affecting the operations of helicopter-borne combat assaults and air assault task forces in the circumstances, but it also helped to identify the challenges faced by such elements of combat formations carrying out both offensive and defensive activities on wooded-lake terrain.

From the author's point of view, the conclusions drawn may be as well employed in the processes of planning and fighting in more convenient area conditions.

Key words – wooded-lake area, helicopter-borne combat assault, air assault task force

The specific character of wooded-lake areas¹, which mainly includes the military's limited capabilities to maneuver, involves seeking solutions so as to overcome particular difficulties. Both the previous experience of military conflicts and the conclusions drawn from the exercises held indicate that an increased use of helicopters, not only due to their firing ability but also the lifting potential, would

---

¹ According to the doctrinal documents dating back to the end of 20th century, the *sine qua non* so as to recognize a given area as a wooded-lakes was determined by woods and lakes being located around its whole surface area (or in its major part). However, the currently biding statutes distinguishes a woodland area exclusively, defined as a land entirely covered by woods or the one which is covered by woods in its large part, and where maneuver is mainly based on roads, rides, and fire-breaks, all of which cause the necessity to employ other tactics than applied on the open ground. Cf. Regulamin działań wojsk lądowych, DWLąd. 2008. Warszawa, p. 193. (English translation)

considerably influence the mobility of troops by increasing the capabilities to maneuver.

Wooded-lake areas are conducive to the implementation of an extensive use of helicopters owing to their capability to fly at low altitudes as well as to the difficulties caused for a potential enemy force in organizing its air defense. Not only does it refer to effective defense, but it also relates to moving onto the offensive. The army aviation would remove maneuver restrictions due to the fact that such a use of helicopters would enable the greater mobility of troops, military reconnaissance, fire support, mine laying, and evacuation.

Both the previous experience of military conflicts and the conclusions drawn from the exercises held indicate that the organizing and successful implementation of further elements of combat formation, including a helicopter-borne combat assault forces and air assault task forces² have an immense significance in providing great momentum in wooded-lake areas. Similarly to defense, the organization of such elements of combat formation constitutes a means to concentrate effort in other directions.

However, the land discussed incorporates a number of limitations on assaulted troops. Air defense measures against a potential enemy's forces would be generally applied in clearings and the areas of cross lake passes³; hence, a breakup of assaulted forces into smaller groups making use of favorable weather conditions during an overflight would gain special significance.

As a general rule, the areas convenient for landing are supervised by the enemy. Therefore, it requires proper reconnaissance and searching for the solutions to enable the taking of the enemy forces by surprise and thus minimizing losses. Every so often it would be necessary to use troops around less favorable areas as in the case of shallow lake shores, or glades. Secretive approaches to the area of landing will be made below a treeline with the use of river beds, lake surfaces and paths. Spreading fires and related smoke, which reduces visibility, would turn out to be an obstacle trammeling the activities of helicopters. The content presented within this article points out that air-mobile operations in wooded-lake areas ought

---

² **Helicopter-borne combat assault (heliborne assault)** is established when a unit may use the army's aviation. It may disorganize an agile approach of the enemy forces to the start line by means of defending pivotal landforms for a particular period of time. As far as defense is concerned, a heliborne assault may aim at the following objectives: disorganizing the enemy troops' approach, devastating the combat formation's pivotal elements, trammeling maneuvers as well as disorganizing the operations of subunits and logistical sets. **Air assault task force** may be established by a unit after having met specific conditions, similar to the above-mentioned ones. This element of combat formation is responsible for devastating particular elements of an enemy combat formation, such as command posts. After having accomplished a given task, air assault task force returns to the formation of friendly forces.

³ Cross lake pass is defined as a narrow passage in between two bodies of water (here: in between lakes). Cf. *Mały słownik języka polskiego*. 1989. Warszawa: PWN, p. 658. (English translation).

to be carried out by small subunits, compared with operations in normal conditions⁴.

As far as wooded-lake areas are concerned, heliborne assault (air assault task force) enables the simultaneous impingement of the enemy to a considerable depth of the enemy's forces. Furthermore, this elements of combat formation increase the mobility, the impact, and the capabilities of maneuver troops. In particular situations, the employment of helicopter-borne combat assaults may, in some measure, compensate for an insufficiency of the capability package held by means of the possibly of rapidly shifting concentration toward endangered directions.

Heliborne assaults may be organized out of the subunits own land forces, whose means of transportation into areas of influence will be based on helicopters⁵. In particular conditions, heliborne assaults may be organized on the basis of a *pro tempore* arranged mechanized (motorized) subunit which in such activities does not implement its standard means of transport. The main objective of such an activity is to provide the main forces with favorable conditions so as to accomplish the mission. In other words, heliborne assaults have a supplementary role, aiming at favoring the accomplishment of the principal tasks of the main body operating in the point of main effort.

The organization of helicopter-borne combat assaults is influenced by the following conditions:

1. the number of helicopters which may be used,
2. soldiers' state of readiness,
3. the way of insertion into the enemy's formation (both simultaneously or consecutively),
4. the location of helipad in relation to the objective (onto the objective, around the objective),
5. the degree of independence of the assault (whether operating independently or together with other assaults),
6. the mobility of the assault after having left the helicopters (whether on foot or by the vehicles airlifted into the area of operation).

The activities of the assault are influenced by numerous internal factors (what means the executor possesses) and external factors (out of the executor's control, however still affecting his activity). The former includes the balance and the potential of the capability package in possession; whereas the latter includes the

---

⁴ Bujak, A. 2000. *Działania bojowe w specyficznych środowiskach na obszarze kraju. Rozprawa habilitacyjna*. Warszawa: AON, p.208.

⁵ The helicopter-borne assault ought to be replenished with the Tactical Air Control Party (TACP) navigators having various sorts of laser indicators pointing at targets with a laser beam which is visible to a naked eye during the day and the night (e.g. Green Beam III), laser rangefinders which automatically indicate both remoteness and azimuth in relation to a particular target (e.g. Vector 21 NITE), target visualizing sets (e.g. Rover 5 Handheld), and necessary communications.

enemy's activity, the area's conditions, the superior's aims, neighbors' tasks and activity, weather conditions, the season, daytime, and the level of contamination⁶.

The conditions of wooded-lake areas will influence the implementation and the activity of heliborne assaults with respect to at least two factors:

- The influence on establishing and carrying out an assault (enplaning, flypast, landing, and deplaning).
- The influence on the assault's activity after having landed.

In relation to what has been stated above, operations on wooded-lake areas involve the establishment and the implementation of helicopter-borne combat assaults. The areas of their embarkation need to be located in the places where the effects of the enemy's potential shock actions would be minimized. Flight corridors and profiles of the flypast ought to be delineated above challenging places (forests, wetlands, and marshlands) and across the landforms which are clearly visible from the air (channels, watercourses, and the like), all of which facilitate orientation and provide the reconnaissance of the area of influence (the location of helipad). Helicopters' flight path from the assembly area up to the landing zone should provide camouflage, the engagement of possibly mostly token security forces, and top security of the assault's flight by means of the following⁷:

- flying at low altitudes (30-50 m.a.s.l.), especially in the direction of the combat air patrol frontier and the unexpected appearance of the the enemy force of;
- crossing the line of contact above the sections not being garrisoned by the enemy forces in the moment synchronized with the firing activity of air forces and artillery;
- attaining possibly highest airspeed;
- making use of interrupting weather conditions and daytime (fog, rain, night);
- implementing smokescreens.

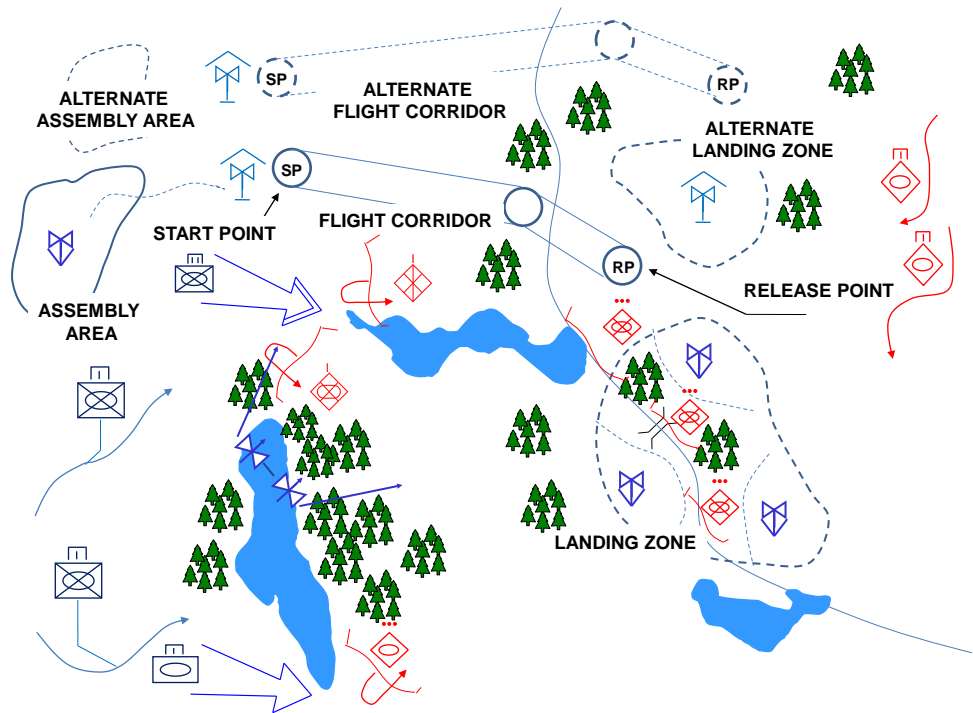
As far as a challenging place is concerned, the assault may be forced to land in small groups scattered apart and at a particular distance from the intended objective. It entails the necessity of assault forces to walk a considerable distance and in case of unfavorable weather conditions it may take longer than planned. Under the circumstances, the enemy forces may relatively readily detect and devastate the assault whilst still the avenue of approach. Hence, the march through path ought to provide not only proper camouflage, but it should also create an opportunity to rest.

Nonetheless, this terrain also has particular advantages. Firstly, the specificity of a wooded-lake area measurably delimits the enemy's possibility to position troops and artillery in a number of places, which facilitates taking the enemy forces by surprise. Secondly, the dispersal of forces in areas of tactical importance favors misguiding the enemy as to the critical point of the assault's activity. In case of

⁶ Sikorski, B. 1997. *Współczesne desanty powietrzne. Materiał studyjny*. Warszawa: AON, p. 11.

⁷ *Taktyka lotnictwa wojsk lądowych. Podręcznik*. 1983. Poznań: Dowództwo Wojsk Lotniczych, p. 95.

directly dropping onto an installation, solid fire support, received also from helicopters, in order to devastate the enemy's forces in the area of the objective being overrun would be necessary. The framework of the assault airlift into the area of operation has been depicted by means of the schema below (Fig. 1).

Self-reported data.

Fig. 1. The airlift of the helicopter-borne combat assault into the area of operation

Despite the fact that an assault may be reinforced by anti-tank measures and artillery subunits so as to snipe, it shows both a limited potential as compared to the one shown by the formation of friendly forces' activity and it has decreased mobility on land. Therefore, the most favorable areas of influence for landing include compounds and hidden places which constrict extensive use and maneuvers of tanks and armored vehicles. In such a way, the military capability of the assault would be on increased in case of accomplishing a task not consisting of the persistent holding out of a particular objective⁸. In case of an easily accessible area;

⁸ It is estimated that the helicopter-borne combat assault (equivalent of battalion) can independently hold out the objective gained for 3 up to 4 hours, or engage in a maneuver activity for 6 up to

8 hours. In relation to a company force, it will be correspondingly shorter. Cf. Huzarski, M. and Kaczmarek, W. 1995. *Działania taktyczne batalionu*. Warszawa: AON, p. 29. (English translation)

however, the success of assault forces is dependent on a timely linkup with a detached unit or advancing friendly force within hours.

Both previously gained experience and the conclusions drawn from the exercises held show that the broad objectives of the tactical activity of assault forces may include the following aspects⁹:

- gaining significant ground from the enemy forces and holding them until the advancing friendly forces approach the place,
- destroying selected objectives attacked from the rear,
- disorganizing the activity of selected elements of the enemy's tactical formation.

The small areas channeling the mobility of the military which are convenient for defense with very little effort constitute vital elements in the tactical activity of assault forces in wooded-lake areas. The troops turn out to be successful in overrunning major lines of defense, bridges, cross lake passes, straits¹⁰, and road junctions so as to be able to hold them until the friendly forces arrive as well as to devastate the enemy's vital installations (artillery, helicopters on airfields, logistical sets, electronic warfare sets, and the like). Moreover, it creates opportunity to affect a particular element of the enemy formation (i.e. armed combat with the enemy's detached units, immobilization and delay of the approach). The assault may be as well landed in order to extract the enemy's specific activities by force, including changing the command post or logistical sets, disorganizing air defense, and taking out traffic devices in general. In particular cases, the very possibility of the assault approaching the enemy's formation will keep the enemy on full alert and force the maintenance of constant operational readiness in counter landing reserves¹¹.

While planning the kit of a heliborne assault, it is necessary to take into consideration the limited lifting capability of helicopters. An airlift of a reinforced company requires 10 helicopters of the Hip type, whereas a reinforced air-portable battalion needs to be airlifted by means of 40 helicopters of the same type. As a general rule, 5 transport helicopters ought to be supported by at least 1 air cover helicopter¹². Therefore, while planning the activity of heliborne forces operating as

⁹ Sikorski, B. 1997. *Współczesne desanty powietrzne. Materiał studyjny*. Warszawa: AON, p. 14.

¹⁰ Strait is defined as a narrow challenging passage in between two obstacles on a given ground, including woods, lakes, swamps, mountains, and the like. Cf. *Mała Encyklopedia Wojskowa*. Vol I. 1967. Warszawa, p. 252. (English translation)

¹¹ Prokop, A. *O roli taktycznego desantu powietrznego w działaniach zaczepnych*. Myśl Wojskowa nr 3/1988, p. 13.

¹² The problem would be solved by equipping the land forces with utility – transport helicopters aiming at accomplishing the tasks within the scope of fire support for the combating troops, the transport of armed subunits together with equipment, life-saving, and evacuation. The helicopters are to be capable of lifting either 13 soldiers of the assault or the armament (artillery and rockets) of ca. 3500 kg in weight in lighting conditions. The helicopters would be employed for various purposes, namely fire support, tactical search and life-saving, medical evacuation, and reconnaissance of various types. By 2036, the Polish armed forces will have been equipped with 90 helicopters of this sort. Cf. Greła, A. *Kierunki...*, p. 64-65. (English translation)

an air-portable battalion, at least 48 helicopters need to be at the battalion's disposal (40 helicopters of the Hip type and at least 8 helicopters of the Hind type; Polish: Mi-8, Mi-24W, and Mi-24D)¹³.

The activity of assault forces would be undertaken in three stages, namely the embarkation of the assault, the flypast up to the area of influence, and the landing and combat respectively. As a result, the activity of this type of combat formation, apart from the embarkation, would be undertaken near the enemy force and, consequently, a considerable distance away from its own main forces. Both the main and alternative assembly areas, flight corridors, and landing zones, including one or several helipads, need to be appointed in advance.

The initial stage centers on the issue of mounting areas which are to be properly marked and located as far from the affective range of the enemy combatant's artillery as possible. The assault forces are grouped into respective teams to be embarked on particular means of transport. The materials and equipment needed are embarked first, and only then soldiers are enplaned.

Proper formation of transport and cover helicopters needs to be formed up along the flight corridor. The main line of the assault's relocation ought to be marked along a challenging zone so as to make the enemy's fight against the helicopters more difficult as well as to enable a proper airdrop onto the helipads around the area of interest. Furthermore, it is of paramount importance to pre-disable the enemy's air defense along the flight corridor by means of artillery and air force. Before landing, the cover helicopters are to destroy the enemy's measures which have been previously detected, before the transport helicopters reach the area of interest. Having landed a couple of minutes earlier, the cover section responsible for landing security¹⁴ flags the helipads and then secures the landing of the remaining soldiers. The main forces are landed under the protection of air forces and attack helicopters. After having abandoned the helicopters, both the air defense system and the anti-helicopter system need to be provided as a priority, and only then the helicopters may be unloaded of the materials and equipment. After the unloading, the helicopters return to the airbase, the assault groups muster in previously assigned areas and declares combat readiness.

The conclusions drawn from various exercises and military conflicts indicate that a heliborne assault, after having landed, may attack in restricted tasks, defend themselves successfully, and set up a variety of ambushes. Besides this they may engage in a meeting engagement as well. Therefore, it is estimated that the combat formation would consist of the following elements: the cover group, which would be responsible for the security of the area of operation in case of the enemy combatant's potential shock action; the fire support group, which would be

---

¹³ Kubinski, M. 2005. *Batalion jako taktyczny desant powietrzny. Wyklad*. Warszawa: AON.

¹⁴ It is justifiable for a cover group to have counter landing reserves equipped with portable anti-aerial target measures, a navigator of the Tactical Air Control Party (TACP), and the subunit of engineer reconnaissance.

responsible for the backup of the remaining elements; and the attack group (the main forces of the assault), which would consist of several attack subgroups responsible for striking a particular military objective.

After having overrun a given objective, the assault forces link up with the detached unit in an assigned place and carries on accomplishing the task until the approach of the main forces¹⁵. The exact activity of a heliborne assault (reinforced company) has been depicted by means of the schema below (Fig. 2).

Self-reported data.

Fig. 2. Activity of the helicopter-borne combat assault (equivalent of reinforced company) within the wooded-lake area

According to some military theoreticians, planning to use helicopter-borne combat assaults (equivalent of battalion), which would be responsible for overrunning and holding vital objectives around the enemy's formation for several hours, can be highly risky and indecisive in relation to the capability package used¹⁶. An assault organized by a battalion is relatively hard to maneuver and, thus,

¹⁵ Wójcik, T. 1986. *Rozważania o współczesnym natarciu*. Warszawa: WMON, p. 150-153.

¹⁶ Huzarski, M. 1999. *Zagadnienia taktyki wojsk lądowych*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, p. 77; Bujak, A. and Chrobak, R. 2001. *Uwarunkowania działań powietrzno-lądowych w terenie lesisto-jeziornym*. Warszawa: AON, p. 122.

may be easily detected by the enemy. The establishment of that sort of assault also requires extra logistical and coordination efforts. Hence, it is entirely justifiable to establish and use assaults by a reinforced company.

Air assault task forces are also considered to be of a special importance in accomplishing particular tasks in the presented area. These are established in generally similar stages to those named above with the exception of the fact that these are established out of the subunits of air-mobile troops. The military engagement of such groups will significantly increase the success rate of the fighting forces. Air assault task forces are capable of devastating the enemy's vital installations by means of either air storming (without landing troops; by firing helicopters and using the assault troop's small arms) or airborne storming (landing supported by the helicopters' firing). After having devastated a particular objective, the air assault task force returns to its own main body or starts accomplishing another task.

The previous experience of military conflicts and the conclusions drawn from exercises held indicate that the air assault task forces (squadron of air cavalry), which constitute the core of the subunit, ought to be additionally made up of the following elements¹⁷:

- mortar platoon;
- anti-tank platoon;
- sapper section;
- 3–4 scout chemists;
- 9–12 helicopters of the Hip type in order to lift the above-mentioned capability package;
- 2–3 flights of the Hind type (Polish Mi-24D or Mi-24W) in order to provide air cover during a flypast and fire support during the mission;
- 1–2 flights armed with anti-tank agents in order to carry out a reconnaissance of the area around which the activity will be undertaken.

The combat formation of the air assault task forces may consist of the following elements: the attack group, the fire support group, and the cover and reserves group. Such an organization should undoubtedly provide military effectiveness; however, the main elements which influences the formation's establishment includes a sort of a given task, tactical situation, the activity of the enemy and accessibility of the capability package held. As far as the air assault task force is concerned, the duration of a single combat action would be dependent on its make-up, fighting potential, the enemy force, type of landing, and activity pace of the troops.

The employment of helicopter-borne combat assaults and air assault task forces in the operations carried out in wooded-lake areas have been increasingly common; hence, while planning and establishing a combat action situated in such a location,

---

¹⁷ Gwiżdż, S. and Szymański, R. *Wykorzystani grup desantowo-szturmowych w obronie*. Myśl Wojskowa nr 4/1990, p. 23.

scrupulous attention needs to be paid to the capability to react to these elements of the enemy's formation. From a theoretical point of view, the phenomenon is referred to as counter-landing reserves, which are defined as either an intended or a forced activity type undertaken in order to sidetrack or repel a shock action of the enemy's assault, inflict damage as heavily as possible, and hold the ground being gained (positions, installations, etc.)¹⁸. Counter-landing reserves consist in the activity of special formations which are prepared to operate as counter-landing groups, planned airstrikes, and an organized system of firing and counter landing barrages around the areas of a potential landing¹⁹.

According to the data included in this paper it can be stated that:

- helicopter-borne combat assaults and air assault task forces will be of paramount importance in accomplishing specific tasks while carrying out military operations in wooded-lake areas,
- the commonness of establishing assaults will require a constant state of readiness in order to combat them,
- in relation to increased military capabilities of troops, the assault forces operating in wooded-lake areas will be essentially established as a reinforced company in the future,
- undertaking such activities will be a relatively complicated process to which not the *pro tempore* combined arms based on subunits of foot soldiers but the airmobile troops are particularly predisposed,
- both the superior's backup and other elements of combat formation will constitute an essential factor affecting the accomplishment of a given task carried out by a heliborne assaults and air assault task forces.

It is a fact that the wooded-lake areas substantially delimit maneuver. The inconvenience may be minimized exclusively by means of relocating military activities through the use of airspace. The spatial character of an ground combat and discontinuous line of contact will facilitate the infiltration of the air wave into the enemy's combat formation and the accomplishment of a variety of tasks within that area, which will influence the achievement of success by the main forces. It is the capability to immediately take advantage of the success made by the troops being relocated into the area of operation by means of helicopters, which are on the other hand controlled by the troops operating on the ground, which will be the condition for achieving synergy, highly desirable in contemporary military activities.

---

¹⁸ Sikorski, B. 1999. *Zwalczanie desantów powietrznych przez dywizję zmechanizowaną*. Warszawa, p. 9.

¹⁹ Krauz, W. *Zadania odwodu przeciwdesantowego w obronie*. Myśl Wojskowa nr 6/1993, p. 81.